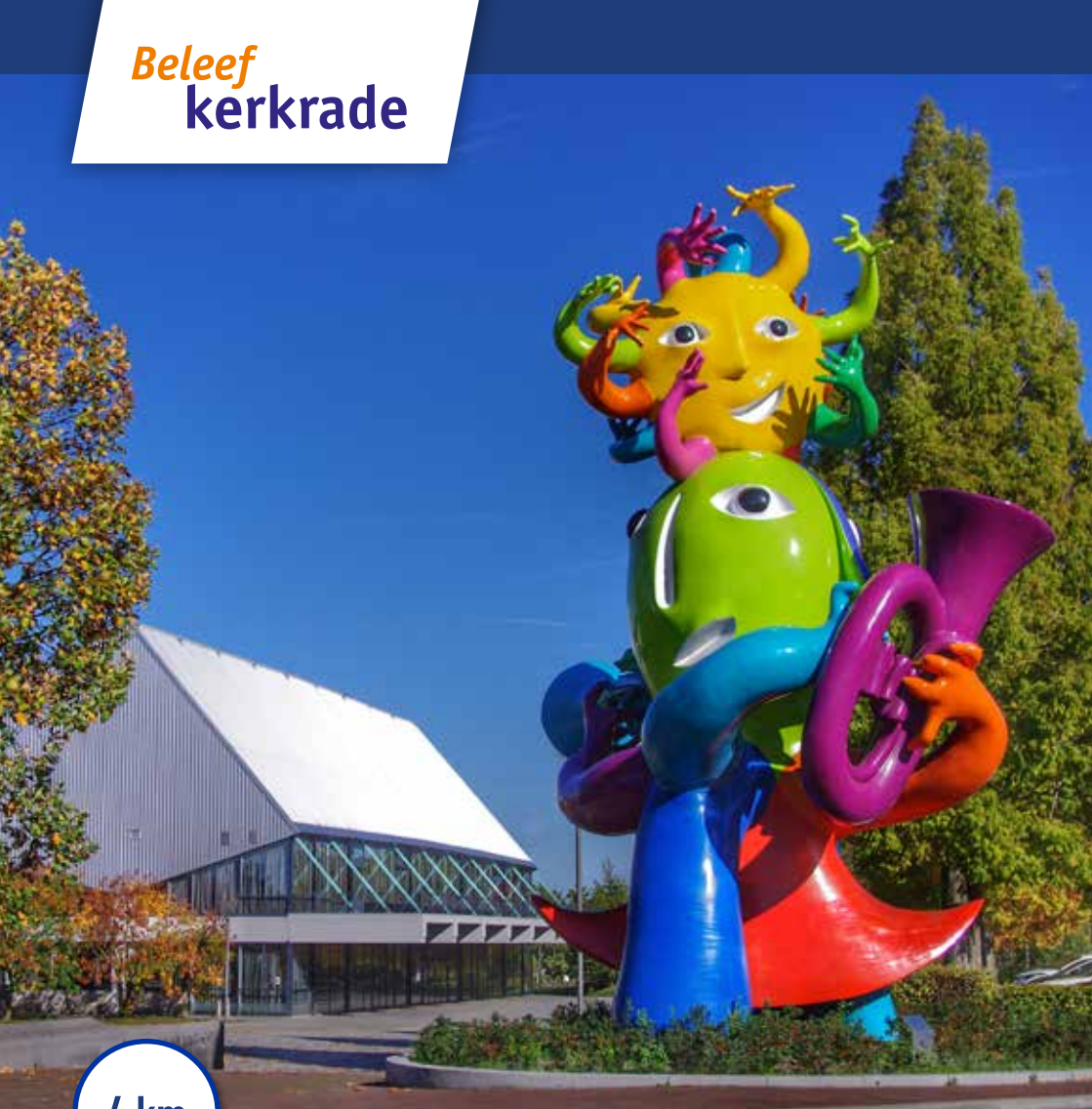

Beleef
kerkrade

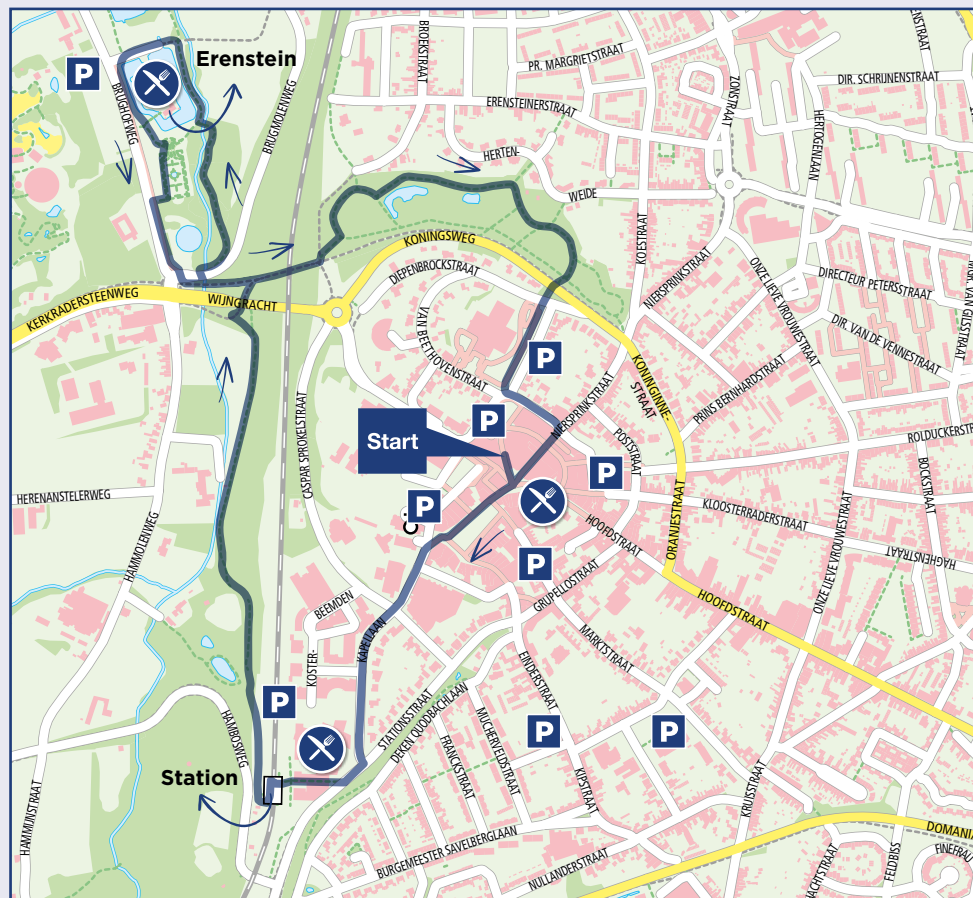

4 km

Stads
Wandeling
Kerkrade

Beleef hartje Kerkrade in 90 minuten

Route

Start: VVV Servicepunt Kerkrade, HuB Kerkrade, Theaterplein 30
Afstand: 4 km
Parkeerplaats: O.a. parkeerplaats Theaterplein Kerkrade

Welkom in Kerkrade!

Je staat op het punt om te ontdekken hoe veelzijdig Kerkrade is. De oudste mijnstad van Nederland heeft verrassend veel groen, cultuur, historie en een gezellig stadshart. Je beleeft het allemaal tijdens deze wandeling. Veel plezier!

Voordat je op pad gaat:

- De route is beschreven vanaf het VVV Servicepunt in HuB Kerkrade (Theaterplein 30). Je kunt de route ook op een andere locatie starten, bijvoorbeeld bij station Kerkrade-Centrum of de parkeerplaats bij Kasteel Erenstein.
- De route loopt soms over onverharde paden. Trek daarom stevige schoenen aan.
- Helaas is deze route niet geschikt voor gebruikers van een rolstoel, scootmobiel of kinderwagen.
- In de routebeschrijving worden de volgende afkortingen gebruikt:

RD = rechtdoor

LA = linksaf

RA = rechtsaf

Een stukje historie

Land van Rode

Van 1100 tot 1815 stonden Kerkrade, het aangrenzende Herzogenrath en omstreken bekend als het Land van Rode. Rode verwijst naar 'rooien': het was eerst een bosrijk gebied. In Kerkrade stond de parochiekerk, de St. Lambertuskerk uit 1108. In Herzogenrath stond de burcht van de hertog, Burg Rode. Vlakbij stichtte monnik Ailbertus van Antoing in 1104 een klooster, Kloosterrade. Tijdens de Franse overheersing in de 18e eeuw kreeg dit klooster de naam Rode-le-Duc, 'van de hertog'. Later is dit verbasterd naar Rolduc.

De inmiddels 900 jaar oude Abdij Rolduc is het grootste abdijcomplex van de Benelux. Aan het riviertje de Worm lag de Baalsbruggermolen, die eigendom was van Rolduc. De boeren in het Land van Rode waren verplicht hier hun graan te laten malen. De huidige Baalsbruggermolen dateert uit 1743 en wordt momenteel in oude glorie hersteld. Al deze historische pareltjes zijn nog steeds te bezoeken!

Tip!

11x wandelen in Eurode

Het Land van Rode werd in 1816 doorsneden: Herzogenrath werd Pruisisch (later Duits) en Kerkrade werd Nederlands. De huidige samenwerking tussen beide steden is vernoemd naar de centrale ligging in Europa, met een knipooog naar de rijke historie: Eurode. Wil je de eeuwenoude verhalen, de vele bezienswaardigheden en prachtige natuur van deze regio ontdekken? Haal dan de gratis brochure '11 Wandelingen in Eurode' bij het VVV Servicepunt Kerkrade.

Abdij Rolduc

Start wandeling

Vanaf het VVV Servicepunt in HuB ga je door de draaideur naar buiten. RA richting boom. RA naar marktplein.

Raadhuis

Ruim 100 jaar oud is het Raadhuis van Kerkrade, ontworpen in neo-renaïssancestijl door de Kerkradse architect Cornelius Duykers. Hij liet zich inspireren door het werk van Pierre Cuypers, architect van onder andere het Rijksmuseum in Amsterdam. Zowel in de architectuur als in de ornamenten zie je verwijzingen naar de klassieke oudheid. De afkorting SPQK (Senatus Populusque Kerkradiensis - de Senaat en het Volk van Kerkrade) is een verwijzing naar het Romeinse SPQR.

Mijnwerkersmonument d'r Joep

Kerkrade is de oudste mijnstad van Nederland. Hier werden al in de middeleeuwen steenkolen gedolven. De stad had maar liefst vijf mijnen. Ondergronds ligt dan ook nog steeds een uitgestrekt gangenstelsel. Tot de sluiting van de mijnen tussen 1965 en 1974, werkte het grootste deel van de Kerkradse bevolking in de mijnbouw of

bij toeleverende bedrijven. Dit beeld van d'r Joep, zoals hij in de volksmond wordt genoemd, is het nationale monument van de mijnwerkers, gemaakt in 1957 door

D'r Joep

Wim van Hoorn. Na de mijnsluiting zijn vrijwel alle gebouwen uit het mijnverleden gesloopt. In Kerkrade bleef alleen Schacht Nulland bestaan. Dit monumentale gebouw vind je aan de rand van het centrum, aan de Domaniale Mijnstraat 30.

RD naar einde marktplein, richting St. Lambertuskerk.

St. Lambertuskerk

De St. Lambertuskerk is de moederkerk van het vroegere Land van Rode. De kerk werd in 1108 gewijd. Binnen bewonder je een barok hoofdaltaar en prachtige glas-in-loodramen van de Limburgse kunstenaars Gène Eggen en Marianne van der Heijden (geboren in Kerkrade). In het voorportaal zie je een glas-in-loodraam van Kerkradenaar Frans Nols, waarop de heilige St. Lambertus is afgebeeld.

LA Kapellaan. RD langs verpleeghuis Hambos; vervolgens zebraad oversteken en alsmar rechtdoor. RA Stationsstraat.

Museumplein

Hier ligt het museumkwartier van Kerkrade met drie verschillende musea. In Continium discovery center ontdekken kinderen spelenderwijs de invloed van wetenschap en techniek op het dagelijks leven. In Cube design museum bezichtig je tentoonstellingen die het belang van design vanuit creatieve invalshoeken tonen. Columbus earth center neemt je mee in een panoramische filmbeleving waar je de aarde ziet vanuit een nieuw perspectief.

Miljoenenlijn

Langs het Museumplein loopt het tracé van het Miljoenenlijntje. Deze spoorlijn werd oorspronkelijk aangelegd voor transport van steenkool uit de mijnen. Nu verzorgt de Zuid-Limburgse Stoomtreinmaatschappij nostalgische ritjes tussen Kerkrade en Schin op Geul. Een echte belevenis! De Miljoenenlijn ontleent haar naam aan de kosten van de aanleg: vanwege de grote hoogteverschillen bedroegen deze een miljoen gulden per km.

RA over zwart-witte bestrating naar station. RD door hek naar spoor. LA na eerste spoor; vervolgens tweede spoor oversteken en door hek. RA op parkeerplaats langs spoor blijven lopen. LA bospad (ca. 20 m voor einde parkeerplaats); op houten vlonder direct rechts aanhouden en trap

Museumplein

af. RD na enige tijd passeer je de achterzijde van het Elisabeth Stift.

Elisabeth Stift

Het Elisabeth Stift is een voormalig klooster, in 1877 gesticht door de Duitse zusters van de Orde der Elisabethinnen. Na de functie van ziekenhuis (het eerste van Kerkrade) en kleuterschool, richt 'het Stift' zich tegenwoordig op zorg voor senioren. Deze herontwikkeling kreeg landelijk veel aandacht en geldt als voorbeeld voor andere initiatieven.

RD alle zijpaden negeren tot Y-splitsing, waar verkeersweg zichtbaar is. LA pad volgen; verderop trapjes af. RA door tunneltje onder verkeersweg. LA op fietspad met rode bestrating.

RA Brugmolenweg oversteken bij verkeerslichten; je ziet een kunstwerk.

Kunstwerk 'Waterorgel'

De roestvrijstalen cilinders van dit kunstwerk, gemaakt door Harry Marks, symboliseren de zuiverende werking van de achterliggende waterzuiveringsinstallatie. In de tijd van de mijnen werd er regelmatig vervuild water in de beken geloosd. Dankzij de waterzuivering zijn na de mijnsluiting de heldere beken weer teruggekeerd.

RA voetpad volgen langs waterzuivering. RD bij eerste kruispunt, even verderop komt Kasteel Erenstein in zicht; bruggetje over. LA bij tweede kruispunt. RD over brug (Anstelerbeek). RA pad langs visvijver volgen (kasteel ligt aan linkerhand).

Miljoenenlijn

LA verhard (fiets)pad en over brug. LA over slotgracht naar binnenplaats kasteel.

Kasteel Erenstein

Het 14e eeuwse Kasteel Erenstein ligt in de Anstelvallei en dankt zijn naam aan de eerste bewoner, ridder Adam van Ederen. Hij koos deze strategische plek – op de handelsroute tussen Keulen en Brugge – om tol te heffen bij de brug over de Anstelerbeek. Nu is hier een restaurant gevestigd met een sfeervol terras. Een stukje verderop ligt Nederlands enige stuwmeer, de Cranenweyer. Dit is een prachtig wandelgebied, zeker voor vogelliefhebbers.

Erenstein

RA over brug en vervolgens direct LA voetpad; even verderop zie je links een borstbeeld.

Gabriël Grupello

Hier staat het beeld van de beroemde Vlaamse beeldhouwer Gabriël Grupello. In 1725 betrok hij Kasteel Erenstein, dat toen bewoond werd door zijn dochter Aldegonda en schoonzoon Petrus Poyck. Grupello was hofbeeldhouwer van koning Karel II van Spanje en werkte onder andere voor koning Lodewijk XIV van Frankrijk en stadhouder Willem III. Hij overleed in 1730 en werd begraven in de St. Lambertuskerk.

Grupello

RA door kasteeltuin richting fontein. RA naar verharde weg; hier ligt de witte carréhoeve Brughof, daterend uit 1713. LA fiets-/voetpad volgen richting verkeersweg. LA eerste verkeersweg (Brugmolenweg) oversteken. LA over pad met rode bestrating naar tunnel. LA na einde tunnel en direct RA stadspark in, richting vijver.

Stadspark

Waterpartijen, kunst, een hertenweide, een speeltuin... je vindt het allemaal in de groene omgeving van het Stadspark. En dan te bedenken dat hier begin 20e eeuw een stortplaats lag! Het park is in de jaren vijftig aangelegd bovenop de voormalige vuilstort, die voor het grote hoogteverschil zorgde. Van oorsprong ligt het park in het dal van de Nierspringbeek. Bij de renovatie in 2016 is een waterloop teruggekomen in het park.

Stadspark

LA voor vijver. RA langs vijver blijven lopen. LA voor bronzen kunstwerk 'Steigerende' van Arthur Spronken. RA op Y-splitsing en langs hertenweide. RD op viersprong (links ligt de speeltuin; geopend van Paaszaterdag t/m herfstvakantie). RA na speeltuin; richting verkeersweg en trap.

Tip!

Loop nog een rondje om het grasveld aan het einde van het park. Op betonnen zuiltjes langs het pad lees je prachtige gedichten. Sommige in het Nederlands, andere in het Kerkrads dialect.

RD bij bord 'Beleef Kerkrade'. RD zebra-pad oversteken en trap op. RD straat oversteken; langs evenementenhal richting kunstwerk.

Rodahal

In de jaren zestig ontwierp Laurens Bisscheroux uit Egelshoven deze evenementenhal met het karakteristieke zadeldak. De Rodahal werd een belangrijk centrum voor het bloeiende Kerkradse verenigingsleven, waarin muziek een grote rol speelt. De akoestiek van de zaal is dan ook uitmuntend. Eens per vier jaar is dit het decor van het Wereld Muziek Concours (WMC), een festival voor blaasmuziek waarmee Kerkrade zichzelf al sinds 1951 internationaal op de kaart zet.

Viva la Vida

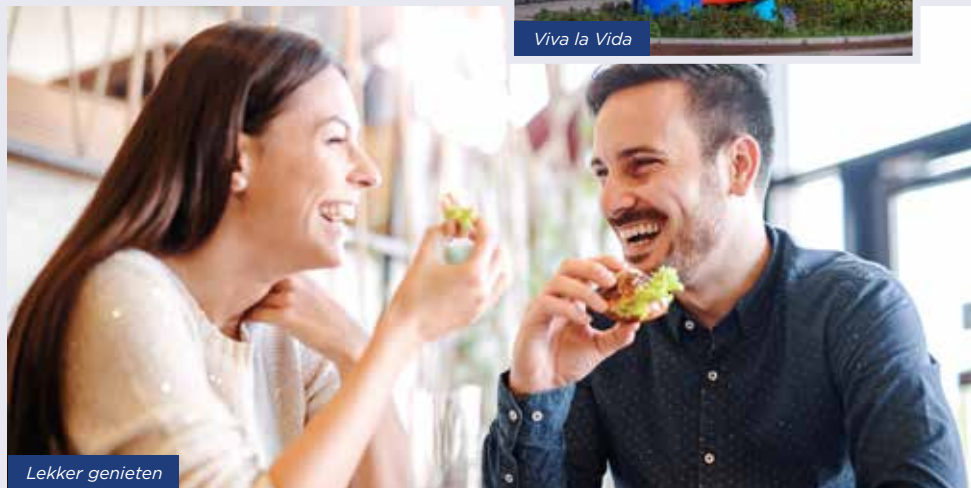
Van 11 meter hoogte kijkt het kleurrijke kunstwerk 'Viva la Vida' uit op het nieuwe stadshart van Kerkrade. Het is een werk van de Spaanse kunstenaar Juan Ripollès en symboliseert de transitie die Kerkrade

onderging na de mijnsluiting richting een levenslustige toekomst.

*LA bij kunstwerk / viersprong.
RD Theaterplein rechts laten liggen.
RA winkelstraat in.*

Viva la Vida

Lekker genieten

HuB

Je komt weer terug bij HuB, het startpunt van de wandeling. Loop gerust nog even binnen bij deze 'huiskamer' van Kerkrade. Je vindt hier het VVV Servicepunt, het theater, de muziekschool en één van de mooiste bibliotheken van Nederland. HuB ligt middenin het winkelhart van Kerkrade, met zijn vele gezellige terrasjes. Daar kun je nog fijn nagenieten van al het moois dat je onderweg hebt gezien. Beleef Kerkrade!

Tip!

In HuB vind je een digitaal scherm met fraaie historische foto's van Kerkrade die het verleden van de stad weer zichtbaar maken. Kinderen lezen ondertussen een boek of vermaken zich in de speelhoek of in de game cave!

Colofon

Deze brochure is een uitgave van gemeente Kerkrade in samenwerking met VVV Zuid-Limburg. Deze brochure is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaarden gemeente Kerkrade en VVV Zuid-Limburg geen aansprakelijkheid voor welke schade dan ook, direct of indirect, die op enige wijze ontstaat door het gebruik van deze uitgave of de daarin verstrekte informatie. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, scan of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van gemeente Kerkrade en VVV Zuid-Limburg.

© Gemeente Kerkrade / VVV Zuid-Limburg 2019

Teksten:

Leonie Kohl en gemeente Kerkrade

Cartografie:

Anyway Productions, Bergen op Zoom

Vormgeving:

Rick Brauwers

HuB

Nog meer beleven in Kerkrade?

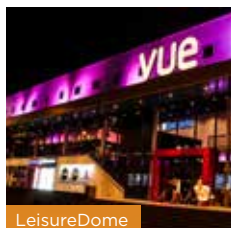
Ga naar www.beleefkerkrade.nl
voor de leukste uitjes, routes en evenementen.
Ook voor een rondleiding met gids!

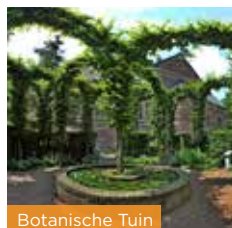
GaiaZOO

Schacht Nulland

LeisureDome

Botanische Tuin

Abdij Rolduc

Anstelvallei

Zaterdagmarkt
Eygelshoven

Baalsbruggermolen

Roda JC Kerkrade

Beleefbus Kerkrade